

WAASAN PÄIVÄLEHTI

PAIKALLISUUTISET

BRAGE

Naistenviikon kahvikutsut Bragen ulkomuseolla tänään – seitsemän lajia leivonnaisia ja ilmaista kahvia!

Tänään 19 heinäkuuta klo 12 – 17 on vuoden odotetuin kahvihetki Pohjanmaalla! Bragen ulkomuseo Sandvikensissä täyttyy tuoreen kahvin ja kotileivonnaisten tuoksusta, kun yhdistys järjestää perinteiset naistenviikon kahvikutsut.

Jo vuonna 1933 perustettu museo sijaitsee kauniissa maisemassa vain parin kilometrin päässä Vaasan keskustasta. Alueen 23 kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennusta – isoista tuvista värikkäin tekstiilein koristeltuihin piikojen kammareihin – muodostavat aitoja pohjalaisia talonpoikaismaisemia, jotka vievät vierailijat aikamatkalle 1800-luvun talonpoikaiselämään.

Ja kohokohta? Seitsemää sorttia leivonnaisia, tietenkin! Kahvikutsut ovat vanha ruotsalainen perinne, jossa yhdessäolo, kahvi ja leivonnaiset ovat pääosassa. Tänä vuonna juhlistetaan naistenviikon nimipäiväsankareita – ja ne, joiden nimipäivä on 19. heinäkuuta, saavat kahvinsa ilmaiseksi!

– Haluamme nostaa esiin tämän ihanan viikon, jolloin melkein kaikki päivät kantavat naisten nimiä. Tämä on täydellinen tilaisuus kokoontua, nauttia hyvästä seurasta ja juhlistaa kaikkia Saaroja, Margareetoja, Johannoja, Magdalenoja, Emmoja ja Kristii-noja. Tarja Kettunen näyttää, miten parannetaan... no, mitä? Sen vierailijat saavat selvittää paikan päällä!

Pmaalatut rakennukset hehkuvat kesäauringossa ja opastuksia on saatavilla ruotsiksi, suomeksi ja englanniksi.

Jäikö tämän päivän kahvikutsut väliin? Älä huoli – Bragen ulkomuseo on avoinna ke-säaikaan aina 9. elokuuta saakka opastuksineen ja kahviloineen. Mutta tämän päivän seitsemän leivonnaislajin kahvikutsut ovat jotain aivan erityistä. Perinne, joka juontaa juurensa 1870-luvulle – ja elämys, joka maistuu historialta! Lähde; Bragen ulkomuseo

Axel Åhman tulossa Littfestiin, sivu 4

TO: Mattias Blomgren
ative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Hevosen pään tähtisumu Sivun 12

PÄÄKIRJOITUS

Vihreän vallankumouksen rakentaminen Pohjanmaalla

Vihreästä siirtymästä on helppo puhua. Sen toteuttaminen on paljon vaikeampaa. Pohjanmaalla se tapahtuu jo – joka päivä.

Viime vuosina Vaasan ympäristöstä on kehittynyt yksi Pohjoismaiden mielenkiintoisimmista energiateknologian keskuksista. Investointeja tehdään akkuteknologian, energian varastointiin, sähköistykseen ja uusiutuvan energiaan, samalla kun yritykset, yliopistot ja julkiset toimijat tekevät yhteistyötä tavalla, joka herättää kansainvälistä kiinnostusta.

Tämä ei ole väliaikainen suuntaus. Se on vuosikymmenten teknisen osaamisen, yrittäjyyden ja tarkoituksellisten ponnistelujen tulos. Maailman johtavaa energiaosaamista omaavat yritykset ovat luoneet ekosysteemin, jossa innovaatio ja vienti kulkevat käsi kädessä. Samaan aikaan alue houkuttelee uusia investointeja, jotka vahvistavat sekä työllisyyttä että Suomen kilpailukykyä.

Mutta menestystä ei pidä pitää itsestäänselvyytenä.

Teollisuuteen sijoitetut investoinnit arvioidaan miljardeiksi euroiksi ja

niitä suunnitellaan vuosikymmeniä eteenpäin. Jotta yritykset uskaltaisivat sijoittaa, tarvitaan pitkän aikavälin ja ennustettavia pelisääntöjä. Lupaprosessin on oltava tehokkaita tinkimättä ympäristövaatimuksista. Sähköverkkoja on laajennettava kysynnän mukaisesti, ja koulutusjärjestelmän on varmistettava, että insinöörejä, tekniikkoja ja osaavia työntekijöitä on riittävästi. Yhtä tärkeää on, että poliittinen kurssi on vakaa. Jatkuvasti muuttuvat säännöt voivat johtaa siihen, että investoijat hakeutuvat muihin maihin.

Vihreä siirtymä ei koske pelkästään ilmastoa. Kyse on työpaikoista, viennistä, innovaatioista ja uskosta tulevaisuuteen. Suomella on mahdollisuus tulla yhdeksi Euroopan johtavista puhtaan energian teollisuusmaista, mutta tämä mahdollisuus on hallittava viisailla päätöksillä.

Pohjanmaa osoittaa jo, että siirtymä voi yhdistää talouskasvun ja päästöjen vähenemisen. Tämä on kehitys, jota koko maalla on syytä tukea. Kun maailma etsii kestäviä energiaratkaisuja, suuri osa vastauksesta löytyy jo täältä – Suomen länsirannikolta. Tulevaisuuden teollisuutta ei rakenneta vihreästä siirtymästä huolimatta, vaan sen ansiosta.

BERGÖ

Yhteislaulua Bergön kirkossa – saxo soikoon!

Bergön kirkko muuttuu pohjoismaiseksi lauluparatiisiksi keskiviikkoiltana 22. heinäkuuta. Kello 18.00–19.30 Catrin Sjögren, Tom Håkans, Yngve Lithén ja Fred Berg kutsuvat kaikki mukaan yhteislauluiltaan, jossa kuullaan Pohjoismaiden parhaita visiä ja laulelmia. Välissä saa nauttia myös saksofonin soolosta – sopivasti hengähdystaukoa laulamisesta.

Järjestäjä TMD Music lupaa kauniin keskikesäillan kirkon tunnelmallisissa puitteissa. Sisäänpääsy maksaa 20 euroa, mutta alle 10-vuotiaat pääsevät ilmaiseksi. Liput myydään ovella – käteinen tai kortti käy. Ota naapuri, anoppi tai se kaveri, joka aina laulaa väärin – kaikki ovat tervetulleita!

Bergön kirkko, ke 22.7.2026 klo 18.00–19.30. Sisäänpääsy 20 €, alle 10-vuotiaat ilmaiseksi. Lähde: events.osterbotten.fi,

VAASA

Vuokrat nousivat Vaasassa – kun taas helsinkiläiset säästävät

Vaasan vuokralaisten vuokrat nousivat 1,3 prosenttia vuoden toisella neljänneksellä – toiseksi eniten koko maassa. Samaan aikaan vuokrat Helsingin metropolialueella jatkavat laskuaan, Suomen tilastokeskuksen tuoreiden tilastojen mukaan.

Vaikka Helsingin metropolialueen asukkaat voivat valita kymmenistä vaihtoehdoista, useissa muissa kaupungeissa on kova kilpailu hyvästä asunnosta – erityisesti nyt kesän kuumimpana muuttosesonkina. Karlsson muistuttaa myös opiskelijoita tarttumaan tilaisuuteen: parhaat asunnot opiskelualueilla ovat jo vuokrattuja. "Samat kaupungit saavuttavat huippunsa neljännes toisensa jälkeen. Kyse ei ole sattumasta," sanoo Karlsson.

Rovaniemi on kärjessä jopa 2,0 prosentin vuokrien korotuksella, ja sitä seuraavat tiiviisti Vaasa (1,3 %) ja Joensuu (1,1 %). Toisessa ääripäässä ovat Porvoo (-1,9 %), Kerava (-1,6 %) ja Vantaa (-1,2 %). Helsingin asukkaat voivat huokaista helpotuksesta – täällä vuokrat laskivat 0,2 prosenttia. Myös Oulu kirjasi saman negatiivisen luvun.

"Vuokramarkkinoilla kyse on tällä hetkellä kysynnästä ja tarjonnasta, ei kaupungin koosta tai tulevaisuuden lupauksista", sanoo Eemeli Karlsson, Suomen vuokranantajien yhdistyksen ekonomisti.

Faktat: Suomen Tilastokeskuksen vuokratilastot vuoden 2026 toiselle neljännekselle. Vaasa kirjasi maan toiseksi korkeimman vuokrankorotuksen +1,3 prosenttia, kun taas Helsingin vuokrat laskivat 0,2 prosenttia.

Lähde: Suomen Vuokranantajat ry

METSÄSTYS

Lisää hirviä voidaan ampua tänä syksynä – metsästysluvat lisääntyvät rannikkopohjanalueella

Tämän syksyn hirvenmetsästys näyttää olevan intensiivisempi kuin viime vuonna. Suomen Villieläinvirasto on myöntänyt 2 398 hirvenmetsästyslupaa, mikä on noin 12 prosenttia enemmän kuin edellisellä metsästyskaudella. Valkohäntäpeurojen lupien määrä on myös kasvanut – 310 lupaan, mikä vastaa noin 20 prosentin kasvua.

Päätös perustuu viimeisimpiin hirvieläinten populaatioarvioihin ja alueellisen villieläinneuvoston asettamiin tavoitteisiin. Tavoitteena on pitää populaatiot elinkelpoisina samalla kun rajoitetaan metsien, maatalouden ja liikenteen aiheuttamat vahingot. Viime metsästyskaudella Pohjanmaalla tapettiin 2 235 hirveä ja 157 valkohäntäpeuraa. Metsästyslupa oikeuttaa yleensä tappamaan yhden aikuisen eläimen tai kaksi vasikkaa.

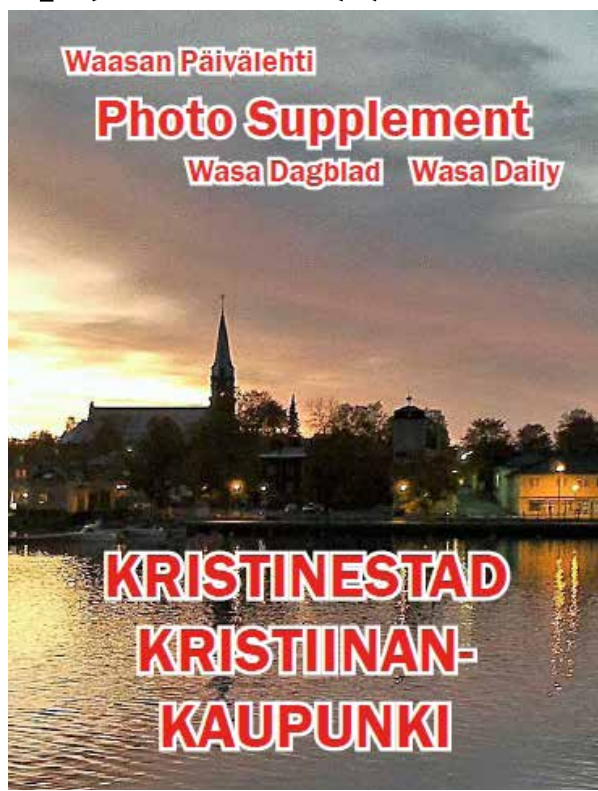
Metsästyskausi alkaa vartijametsästyksellä 1. syyskuuta 2026, jolloin tuhansien metsästäjien odotetaan suuntaavan metsiin Kokkolasta pohjoisessa Kristinestadiin etelässä. Autoilijoille se tarkoittaa myös muistutusta kiinnittää erityistä huomiota teihin syksyn aamunkoitteessa ja hämärässä – kuten tiedämme, hirvet eivät lue liikennesääntöjä.

Lähde: Suomen Riistakeskus, Pohjanmaan rannikko

KORSNÄS

Maailmanperintökohde juhlistaa 20 vuotta – kokonainen viikko

Photo Supplement

HYVINVOINTIALUEET

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Potilastiedot löydetty roska-säiliöstä – sairaalan ulkopuolelta

”Oi, entä jos joku näkee!” Se ei todennäköisesti ollut se, mitä ohikulkija ajatteli, kun hän löysi paperipinoja jäteastiasta Malmin sairaalan ulkopuolella Jakobstadissa torstai-iltana. Ongelma? Paperit sisälsivät todellista potilastietoa.

Hyvinvointipalveluiden piirikunta keräsi asiakirjat nopeasti ja tutkii nyt, miten ne päätyivät sinne. Loppujen lopuksi on selkeät ohjeet siitä, miten luottamuksellinen tieto tulisi tuhota. Hallinnollinen johtaja Linda Jakobsson-Pada lupaa, että tietosuojaviranomaiset ottavat tarvittaessa yhteyttä asianomaisiin ensi viikolla.

”Seuraamme tilannetta ja selvitämme miten tämä saattoi tapahtua”, hän sanoo.

Vinkki terveydenhuoltoon: ehkä on aika hankkia kunnollinen silppuri?

Lähde: Pohjanmaan hyvinvointialue, 10.7.2026

HUIJAUSVIESTIT

Huijaustekstiviesti: ”Sinulla on aika – ja maksu maksettavana”

Juuri kun luulit, että terveydenhuollon jonot olivat pahimmat – nyt huijaukset tulevat myös. Länsi-Uusimaan hyvinvointipalveluiden piirikunta varoittaa heidän nimissään lähetettävistä petollisista viesteistä tekstiviesteinä, sähköposteina ja mahdollisesti myös Suomi.fi. Viestit väittävät kaikkea varatuista tapaamisista tekaistuihin lastensuojeluraportteihin. Joissain tapauksissa vastaanottajaa pyydetään maksamaan palvelumaksu. Todellinen tavoite? Verkkopankkikoodit ja henkilökohtaiset tiedot.

Huijaukset ovat tavoittaneet sekä Länsi-Uusimaan asukkaat että muualla Suomessa.

Muista: viranomaiset eivät koskaan pyydä verkkopankkitietojasi tekstiviestillä, WhatsAppilla tai sähköpostilla. Oletko vahingossa klikannut? Soita heti pankkiin ja tee rikosilmoitus.

Ja poista viesti. Se on ainoa ”maksuton” vaihtoehto.

Lähde: Western Uusimaa Wellbeing Services County, heinäkuu 2026

KIELI TERVEYDENHUOLLOSSA

Pohjanmaalla on maan kaksikielisin terveydenhuollon henkilöstö – ja se on siitä ylpeä

Onko toivoa suomenkieliselle potilaalle, joka tapaa ruotsinkielisen henkilökunnan Pohjanmaalla? Ehdottomasti, kommunistisen puolueen ryhmän puheenjohtajan Kim Yli-Pelkolan mukaan. Neuvostossa hän totesi, että alueella on ”koko maan kaksikielisin henkilökunta”.

Entä valitukset? Vähän,” hän sanoo. Ne, jotka tulevat, jakautuvat melko tasaisesti kielten kesken. Johanna Holmäng (RKP), kättilö, jolla on kokemusta useista sairaaloista, todistaa työkalutuurista, jossa henkilökunta vaihtaa kieltään

heti potilaan ollessa huoneessa – jopa taukotilassa.

”Se saa uudet työntekijät tuntemaan olonsa tervetulleiksi äidinkielestä riippumatta,” hän sanoo.

Entä tulevaisuus? Digitalisaatio auttaa – tekoälyä käytetään tulkkina pilottiprojekteissa, ja henkilökunta voi harjoitella teknistä kieltä hoitokieli.fi-alustalla.

Kaksikielisyys on vaurautta, ei ristiriitaa. Mikä virkistävä uutinen!

HYVINVOINTIALUE

Vähemmän sukupuolitauteja Pohjanmaalla – samaan aikaan yhä useampi uskaltaa puhua seksistä

Pohjanmaan hyvinvointipalveluiden piirikunnasta on tullut hyviä uutisia. Useiden sukupuolitautilien määrä on vähentynyt, ja asukkaat hakevat yhä enemmän neuvoja ja apua seksuaaliterveyteen liittyen.

Hyvinvointipalveluiden piirikunnan mukaan hyvä seksielämä ei ole pelkästään sairauksien ehkäisyä, vaan myös hyvinvointia, ihmissuhteita ja elämänlaatua. Siksi terveydenhuolto investoi helposti saatavilla olevaan neuvontaan, testaukseen ja tietoon kaikenikäisille ihmisille.

Asiantuntijat korostavat, että säännöllinen testaus on edelleen tärkeää suojaamattoman seksin tai kumppanin vaihtumisen tapauksissa. Kondomi on edelleen yksi tehokkaimmista suojakeinoista sukupuolitauteja vastaan.

Viesti on yksinkertainen: parempi seksielämä alkaa tiedosta, avoimuudesta ja harkinnasta – ja joskus käynnistä terveysasemalla.

Lähde: Hyvinvointialue

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Melkein kaikki mitä haluat tietää 12 sivulla
vpress.fi

UUTISET

Korsnäsissa

Tänä kesänä juhlimme Kvarkenin saaristoa – ja syystäkin. Kun UNESCO:n maailmanperintökohde täyttää 20 vuotta, Korsnäs on täydessä vauhdissa viikolla 32, 3.–9. elokuuta. Ohjelma tarjoaa kaikkea taiteesta merituuhiin. Maanantai-iltana paljastetaan Jon Gredmarkin kirjastoseinämaalaus (Silverbergsvägen 9, klo 17.00). Torstaina Harri Ahonen pitää luennon Suomen rannikkoreiteistä – 220 kohteesta Botnianmereltä Satakuntaan. Lauantaina Molpe-paviljongissa järjestetään juhlat, joissa on lasten viihdettä, musiikkia, puheita ja maailmanperintökohteen oma vuosipäiväkakku. Sunnuntaina kaikki päättyy opastettuun vaellukseen Waterloo-Lisasgrynnanilla luonnonoppaan kanssa – uusia taideteoksia reitin varrella ja enintään 30 paikkaa. Ilmoittautuminen vaellukseen Malax-Korsnäsin aikuiskoulutuskeskuksen kautta. Maksu 15 euroa. Loput? Tule vain paikalle – ja nauti. Lähde: Korsnäsin kunta, heinäkuu 2026

VALOKUVAUSKILPAILU

Kuvaa

maailmanperintökohde – voita 500 €!

Onko sinulla puhelin täynnä kuvia saaristosta? Nyt ne voivat olla rahan arvoisia. Kvarkenin maailmanperintökohde juhlistaa 20-vuotista taivaltaan valokuvakilpailulla, johon kaikki voivat osallistua. Ota paras mahdollisuutesi – olipa se sitten auringonlasku saariston yllä, hylje katsomassa ylös tai vain täydellinen saariston tunnelma – ja lähetä se sisään. Voittaja saa kotiin 500 euroa.

Tarkat säännöt ja palautusmääräaika löytyvät Vaasan kaupungin verkkosivuilta. Mutta yksi asia on varma: täällä täytyy ladata akkuja – sekä kamera että mielikuvitus. Lähetä kuvat 31.8.2026 mennessä. Lisätietoja täällä: <https://www.vaasa.fi/sv/se-och-upplev/kvarkens-skargard/kvarken-20/fototavling-20/>

Entä niille, jotka eivät voita? Ainakin saat tekosyyntä viettää päivä maailmanperintökohteessa. Sekin on voitto.

Lähde: Vaasan kaupunki / Kvarken 20. heinäkuuta 2026

TERVEYS

DIABETES

Taysissa käynnistyy kaksi uutta diabetestutkimusta – tavoitteena hidastaa taudin

LITTFEST

Tähtikastia Vaasassa – LittFest 2026 julkisti ensimmäiset vierailijansa

Axel Åhman Foto: Mattias Blomgren
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Kaksikielinen kirjallisuusfestivaali LittFest palaa Vaasaan 12.–14. marraskuuta 2026 – ja ensimmäiset esiintyjät on nyt julkistettu. Tänä vuonna lavalle nousee harvinaisen kova joukko: Monika Fagerholm, Kjell Westö, Kirsti Manninen (tunnettu nimellä Enni Mustonen), Axel Åhman, Emmi Itäranta, Jessikka Aro ja Tuomas Enbuske.

Monika Fagerholm, joka sai viime vuonna Finlandia-palkinnon romaanistaan Kuollut alue/Naisia kapinassa, on festivaalin kansainvälinen tähti. Kjell Westö, yksi Suomen palkituimmista nykykirjailijoista, tunnetaan historiallisista Helsingfors-romaaneistaan – hänen uusi sukupuolviromaninsa Coda ilmestyy syksyllä. Kirsti Manninen, joka kirjoittaa nimellä Enni Mustonen, on yksi Suomen luetuimmista kirjailijoista yli miljoonalla myydyllä romaanillaan. Hänen uusi sarjansa Kytösavun tarinoita sijoittuu 1800–1900-lukujen pohjalaiseen maisemaan.

Vöyriöltä kotoisin oleva Axel Åhman, tunnettu KAJ-yhtyeestä, asuu nykyään Vaasassa ja on julkaissut novellikoko-

elman, lastenkirjan ja romaanin Eldsjäl – joka on ilmestynyt tänä vuonna myös suomeksi. Emmi Itäranta, palkittu fantasia- ja scifikirjailija, tunnetaan kansainvälisesti teoksestaan Temestarin kirja. Hänen uusin fantasiaromaaninsa Lumenlaulaja, joka kertoo Kalevala-tarinan Louhen näkökulmasta, oli Runeberg-palkintoehdokkaana 2026. Jessikka Aro, tutkiva journalisti ja tietokirjailija, on käsitellyt Venäjän informaatio-osodankäyntiä teoksissa Putinin trollit ja Putinin maailmansota. Tuomas Enbuske, journalisti, kirjailija ja mediakasvo, tunnetaan yhteiskunnallisista tietokirjoistaan ja kolumneistaan.

Tämän vuoden teemanä on Reflektion – kutsu pysähtyä ja pohtia. Jo ennen festivaalia, 24. syyskuuta, 15. lokakuuta ja 5. marraskuuta, järjestetään kirjallisuuspiirejä pääkirjaston Venny-tilassa, joissa käsitellään Kirsti Mannisen, Kjell Westön ja Ville Mäkipellon teoksia. Ilmoittautuminen alkaa elokuussa.

Vaasan kirjalliseen syysjuhla!

Lähde: Vaasan kaupungin tiedote, 13.7.2026

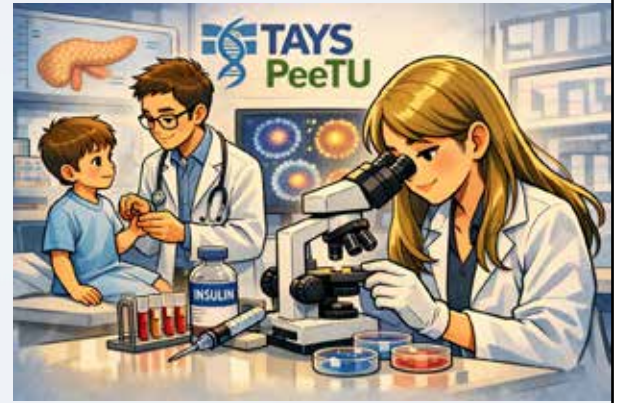

Monika Fagerholm. FOTO: Bengt Oberger
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Kjell Westö. Foto: Mattias Blomgren
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

puhkeamista ja etenemistä

Taysin lasten lääketutkimuskeskus PeeTÜssa on alkamassa kaksi uutta lääketutkimusta, jotka voivat mullistaa tyypin 1 diabeteksen hoidon tulevaisuudessa. Tutkimuksissa etsitään keinoja hidastaa taudin puhkeamista ja säilyttää vastasairastuneen oma insuliinintuotanto. Toisessa tutkimuksessa mukana ovat

esidiabeteksen (vaihe 2) todetut 1–36-vuotiaat, joilla on sokeritasapainon häiriö mutta ei vielä oireista diabetesta. Tavoitteena on selvittää, voidaanko läkehoidolla viivyttää tai estää sairauden puhkeaminen. Toinen tutkimus on suunnattu vastasairastuneille tyypin 1 diabeetikoille (vaihe 3), joilla diagnoosista on kulunut alle sata päivää. Tässä tutkitaan, pystytäänkö lääkkeellä ylläpitämään haiman omaa insuliinineritystä.

Molemmissa tutkimuksissa testattava lääkeaine on barisitinibi. Se on tablettimuotoinen lääke, joka otetaan päivittäin – ei siis tarvita pistoksia. Lääkettä käytetään jo nivelreuman, pälvikaljun ja vaikean atooppisen ihottuman hoidossa. Se vaimentaa tulehdusreaktiota, ja tutkijat uskovat sen voivan hillitä myös tyypin 1 diabetekseen liittyvää haiman soluja tuhoavaa tulehdusta.

”Tämä on erityisesti lapsipotilaiden kannalta helpottava asia”, toteaa ylilääkäri Sauli Palmu PeeTÜsta.

Vaikka insuliini on yhä ainoa hoito, tutkijat odottavat läkehoidosta tulevaisuuden läpimurtoja. ”Jos joskus, niin nyt olemme lähellä sitä, että pystymme vaikuttamaan taudin kulkuun lääkkeellä”, sanoo tutkijalääkäri Salla Kuusela. Lähde: Pirkanmaan hyvinvointialueen tiedote

SAUNA

Löyly on liikunta – kostea sauna nostaa sykettä

Tuore tutkimus osoittaa, että saunan ilmankosteus vaikuttaa merkittävästi elimistön kuormittumiseen. Mitä kosteampi sauna on, sitä voimakkaammin syke ja kehon lämpötila nousevat.

Jyväskylän yliopisto ja Huippu-urheilun Instituutti KIHU toteuttivat saunatutkimuksen yhteistyössä Harvian kanssa. Aineiston keruuta rahoitti Toyota Motor Corporation. Tutkimuksessa 50 tervettä aikuista osallistui neljään saunakokeeseen, joissa mitattiin muun muassa sykettä ja kehon lämpötilaa.

Kymmenen minuutin saunomisen aikana keskimääräinen syke nousi 79 lyönnistä 121 lyöntiin minuutissa – nousua siis yli 40 lyöntiä. Sekä lämpötila että ilmankosteus lisäsivät sykkeen nousua. ”Vaikka lämpötila on edelleen merkittävin tekijä, myös löylyllä on selvä vaikutus sydämen sykkeeseen ja kehon lämpötilaan”, sanoo Iida Laatikainen-Raussi Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisestä tiedekunnasta.

Kehon ydinlämpötila nousi saunomisen aikana

TEKOÄLY

Claude Science: Anthropicin uusi tekoälytyökalu, joka voi muuttaa tieteellistä tutkimusta

Claude Science lanseerattiin 30. kesäkuuta 2026, ja se on Anthropicin kunnianhimoisin tuote sitten Claude Coden – ja se voi muuttaa tapaa, jolla lääkkeitä kehitetään ja tie-de tehdään.

Anthropic esitteli Claude Sciencen San Franciscossa järjestetyssä tapahtumassa, jossa oli mukana lääkealan johtajia, bioteknologian perustajia ja yliopiston tutkijoita. Ilmoitus on merkittävä: Anthropic asettaa tekoälypohjaisen tieteen samalle strategiselle tasolle koodauksen ja työpaikan tuottavuuden kanssa.

Mitä Claude Science tarkoittaa ottaen on? Claude Science ei ole uusi tekoälymalli. Se käyttää samoja Claude-malleja, jotka ovat jo saatavilla kaikille tänään, mukaan lukien Claude Opus 4.8, ilman erityistä pääsyä ja portteja. Sen tehok-

kaaksi tekee mallin ympärillä se, mikä ympäröi: Claude Science on valmiiksi konfiguroitu genomiikkaan, yksisoluanalyysiin, proteomiikkaan ja kemiinitietotekniikkaan, ja sitä tukee yli 60 tieteellistä tietokantaa. Kun kysyt Claude Sciencelta kysymyksen selkokielellä, erikoisiantuntijat kyselevät ja yhdistävät kaikki nämä lähteet, jotta sinun ei tarvitse navigoida niitä yksitellen.

Ajattele sitä niin, että tiedemiehelle annetaan yksi ohjaamo kolmen kymmenen erillistä instrumentin sijaan.

Miten se eroaa pelkästä Opuksen käytöstä?

Ero on työnkulussa, ei raakassa älykkyydessä. Koordinoiva agentti jakaa tehtävät erikoistuneille aliagenteille, kun taas erillinen tarkastajaagentti tarkistaa jokaisen viittauksen ja laskelman ja korjaa virheet matkan varrella. Tulokset ovat täysin toistettavissa – jokainen hahmo sisältää tarkan koodin,

ympäristön yksityiskohdat ja luomishistorian, joka sen tuotti. Se on valtavan tärkeää tieteessä, jossa toistettavuus on kaikki kaikessa.

Ennen Claude Sciencea tutkimusryhmältä saattoi kestää jopa kaksi vuotta laatia kattava katsaus. Alustaa käyttävät tutkijat ovat nyt tuottaneet noin kymmenen arvo-stelua, joista monet ovat yli 100 sivua, ja viittaukset tarkistetaan arvioijien toimesta.

Lääkkeiden kehitys: Mahdollinen pelin muuttaja

Eräs tutkija arvioi, että Claude Science voisi lyhentää lääkkeiden kehitystä nykyisestä 10–15 vuodesta keskimäärin kahteen viiteen vuoteen – vaikka hän korostaa, että kyse ei ole ”oikotie löytämisestä”, vaan kopilotti, joka vaatii taitavan lentäjän.” Anthropic itse aikoo käyttää Claude Sciencea omissa lääkekehitysohjelmissaan, jotka keskittyvät perinteisten lääkeyritysten laiminlyötyihin sairauksiin.

Suuret organisaatiot, kuten Novo Nordisk ja Allen Institute, testaavat sitä jo.

Kuka voi käyttää sitä – ja mitä se maksaa?

Claude Science on saatavilla betassa macOS:lle ja Linuxille Pro-, Max-, Team- ja Enterprise-liittymille. Jos maksat jo Claude Prosta (noin 20 dollaria kuukaudessa), sinulla on pääsy. Anthropic tarjoaa alennettuja tiimipaikkoja aktiivisille laboratorioille yliopistoissa ja voittoa tavoittelemattomissa tutkimusryhmissä, ja tukee jopa 50 tutkimusprojektia, joista jokainen saa jopa 30 000 dollaria laskentakredittejä. Hakemukset ovat avoimina 15. heinäkuuta 2026 asti.

Opiskelijoille ja yleisölle viesti on yksinkertainen: jos sinulla on maksullinen Claude-tilaus, Claude Science odottaa jo siellä – päivitystä ei tarvita, ei lisämaksua.

Lähteet: Anthropic, MIT Technology Review, TechCrunch, STAT News, Northeastern Global News

keskimäärin 37,4 asteesta 37,8 asteeseen eli noin 0,4 astetta. Korkea ilmankosteus estää hien tehokasta haihtumista iholta, jolloin kehon tärkein jäähdytysmekanismi heikkenee. Tämä lisää lämpökuormitusta ja pakottaa sydän- ja verenkiertoelimistön työskentelemään kovemmin.

Tutkijoiden mukaan löylyn merkitystä on voitu aiemmissa tutkimuksissa aliarvioida, koska kosteuden vaihteluita ei ole yleensä huomioitu riittävän tarkasti. ”Tulevissa saunatutkimuksissa sekä käytännön saunomisessa tulisi kiinnittää nykyistä enemmän huomiota kosteuteen ja saunaolosuhteiden tarkempaan tarkasteluun”, kommentoi Laatikainen-Raussi. Tulokset vahvistavat, että perinteisen suomalaisen saunan vaikutukset eivät synny pelkästään kuumuudesta – löylyn kosteus on keskeinen osa kokonaisuutta.

Lähde: Jyväskylän yliopiston tiedote

INFEKTIOT

Salmonella-epidemia

Keväällä 2026 yhteensä 64 ihmistä sairastui salmonellaepidemiaan, joka nyt jäljitetään odottamattomaan ruokaan – versoihin, jotka syötiin raakana. Suomen elintarvikeviranomaisen ja Suomen terveys- ja hyvinvointiinstituutti (THL) ovat tutkineet Salmonella Bovismorbificans -bakteerin puhkeamista. Huolellisten analyysien, mukaan lukien koko genomin sekvensoinnin jälkeen, kaikki viittaa siihen, että raakaversut olivat todennäköisiä syyllisiä. Epäillyt versot ovat viranomaisten mukaan jo kauan sitten poissa markkinoilta. Sama salmonellakanta on aiheuttanut tautitapauksia myös useissa muissa Euroopan maissa vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Salmonella leviää yleensä ruoan kautta, joka on saastunut tartunnan saaneiden ihmisten tai eläinten ulosteista. Hyvä uutinen: lämmitys tappaa bakteerit. Joten seuraavan kerran kun lisää tuoreen itäneen seoksen – ehkä sinun kannattaisi harkita niiden paistamista sen sijaan? Yleisimmät oireet olivat ripuli ja kuume. Salmonellatapausten määrä Suomessa on vähentynyt jyrkästi viimeisen vuosikymmenen aikana – vuonna 2025 raportoitiin 712 tapausta, joista vain neljä johtui juuri tästä bakteerikannasta. Faktat: Epidemia puhkesi keväällä 2026. Suomen elintarvikevirasto ja THL julkaisivat tutkimuksen tulokset 13. heinäkuuta 2026. Lähde: Suomen Ruokaviranomainen / THL

AHVENANMAA

AHVENANMAA

Musiikki, vapaus ja pippi – Katrina-festivaali tarjoaa kokonaisvaltaisen kokemuksen Ahvenanmaalla 5.–8. elokuuta 2026.

Neljän intensiivisen elokuun päivän aikana Ahvenanmaa muuttuu jälleen musiikin keskuksesi, kun Katrina-kamarimusiikkifestivaali avaa ovensa.

TILASTOKESKUS

Vieraskieliset perheet yleistyvät – ukrainalaisia perheitä jo lähes 7 000

Yhä useampi perhe Suomessa puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2025 kahdeksan prosenttia kaikista perheistä oli sellaisia, joissa ainoa vanhempi tai molemmat puoliset olivat vieraskielisiä. Osuus on pysynyt samana kuin vuotta aiemmin,

mutta pitkällä aikavälillä kasvu on ollut reipasta: vuonna 1995 vieraskielisiä perheitä oli vain 1 prosentti

Ruotsinkielisten perheiden osuus on pysynyt 4 prosentissa ja saamenkielisten alle prosentissa vuodesta 1995 asti. Suomenkielisten perheiden osuus on puolestaan laskenut 10 prosenttiyksikköä 30 vuodessa – viime vuonna 81 prosentissa perheistä ainoa vanhempi tai molemmat puoliset olivat suomenkielisiä. Viidessä prosentissa

perheistä toinen puoliso on vieraskielinen ja toinen kotimaankielinen.

Lapsiperheissä vieraskielisten osuus on selvästi suurempi: 14 prosenttia kaikista lapsiperheistä vuonna 2025, kun osuus oli 1 prosentti vuonna 1995 ja 7 prosenttia vuonna 2015.

Nopeimmin kasvaa ukrainalaisten perheiden määrä. Vuonna 2025 Suomessa oli 6 764 perhettä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi olivat Ukrainan kansalaisia – 1 577 perhettä enemmän kuin edellisvuonna.

Ukrainalaisten lapsiperheiden määrä on räjähtänyt: vuonna 2022 niitä oli vain 890, mutta vuonna 2025 jo 3 644. Todellinen luku on todennäköisesti suurempi, sillä väestötietojärjestelmässä on puutteita tilapäistä suojelua saavien tietojen osalta.

Yleisimmät kielet vieraskielisissä perheissä ovat venäjä, viro, arabia, ukraina ja farsi. Lapsiperheissä yleisimmät kielet ovat venäjä, arabia, viro, somali ja ukraina.

Lähde: Tilastokeskuksen tiedote

TILASTOKESKUS

Alle 18-vuotiaiden määrä putosi alle miljoonan

Suomen itsenäisyyden aikana alle 18-vuotiaiden määrä on nyt ensimmäistä kertaa alle miljoonan. Huhtikuun lopussa alaikäisiä oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 999 232. Suomen väkiluku oli samaan aikaan 5 650 152. Tammi-huhtikuussa väestön määrä laski 2 729 hengellä

Alaikäisistä poikia oli 51 prosenttia ja tyttöjä 49 prosenttia. Kotimaisia kieliä eli suomea, ruotsia ja saamea

puhui 86 prosenttia (857 156) alaikäisistä, kun taas vieraskielisiä oli 14 prosenttia (142 076).

Alle 18-vuotiaiden määrä oli Suomessa suurimmillaan 1960-luvun alkuvuosina, jolloin maassa asui lähes 1,6 miljoonaa alaikäistä – noin joka kolmas suomalainen. Vielä 1980-luvun alussa neljännes väestöstä oli 0–17-vuotiaita, mutta huhtikuun lopussa osuus oli enää vajaat 18 prosenttia.

Määrän laskun taustalla on syntyvyyden väheneminen. Maahanmuutto on osaltaan kasvattanut alle 18-vuotiaiden määrää, mutta se ei riittä paikkaamaan syntyvyyden laskusta aiheutuvaa vähenemistä.

Tammi-huhtikuussa syntyi 15 423 lasta, mikä on 844 enemmän kuin vuotta aiemmin. Kuolleita oli 20 794 eli 356 enemmän kuin vastaavana ajanjaksona 2025. Ulkomailta muutti Suomeen 13 018 henkilöä ja Suomesta

pois 10 402 henkilöä. Maahanmuutto väheni 1 454 henkilöllä ja maastamuutto kasvoi 5 968 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna. Erityisesti Viroon suuntautunut maastamuutto lisääntyi selvästi, mikä johtuu Suomen ja Viron välisestä sopimuksesta väestörekisteritietojen vaihdosta.

Lähde: Tilastokeskuksen tiedote

Tämän vuoden teema, "TOTAL FESTIVAL", ammentaa inspiraatiota filosofi Hannah Arendtin ajatuksista vapaudesta, vallasta ja totalitarismista – mutta yleisö voi myös odottaa kaikkea klassisista mestariteoksista jazziin, lasten esityksiin ja keskusteluihin taiteen merkityksestä.

Festivaalia johtaa kansainvälisesti arvostettu viulisti Cecilia Zilliacus, joka on tuonut yhteen joitakin Pohjoismaiden johtavista muusikoista. Konsertit järjestetään useissa paikoissa Mariehamnissa, mukaan lukien Alandican kulttuurikeskus, S Göranin kirkko, Ahvenanmaan taidemuseo ja Bagarstugan Café & Vin.

Ohjelmassa on muun muassa Haydnin, Shostakovitšin, Weinbergin ja Arvo Pärtin musiikkia, mutta myös improvisaatioita, jazzia ja uutta musiikkia. Nuorimpia vierailijoita odottaa lastenkonsertti, jossa Peppi Longstocking tekee yllättävän vierailun – leikkisä elementti, joka symboloi vapautta ja mielikuvitusta festivaalin vakavamman teeman vastakohtana. Useisiin tapahtumiin on ilmainen pääsy, mukaan lukien suosittu aamukonsertti "Breakfast Quarter", ja festivaali päättyy brunssikonserttiin lauantaina 8. elokuuta.

Yli kahden vuosikymmenen aikana Katrina-festivaali on kehittynyt yhdeksi Ahvenanmaan arvostetuimmista kulttuuritapahtumista, ja se houkuttelee vuosittain vierailijoita koko Pohjoismaista. Niille, jotka haluavat yhdistää myöhäiskesän loman maailmanluokan musiikkiin, Mariehamn elokuun alussa voi olla kohde, jota on vaikea voittaa – ja ehkä ainoa paikka, jossa sekä Haydn että Peppi Longstocking jakavat saman lavan. Lähteet: Katrina Chamber Music Festival 2026, Kulturföreningen Katrina ja Visit Åland.

TEKOÄLY

GPT Live

Tulevaisuuden ääni: OpenAI esittelee GPT-Liven

Viestintä käy läpi radikaalia muutosta. OpenAI on virallisesti lanseerannut "GPT-Liven", keskustelemaan tekoälyn, joka pystyy käsittelemään oikean maailman täysduplex-vuorovaikutusta. Toisin kuin aiemmat chatbotit, jotka vaativat "pingis"-tyylistä edestakaista keskustelua, tämä järjestelmä kuuntelee, perustelee ja puhuu samanaikaisesti. Integroidun live-käännöksen ja älykkään tehtävien delegoinnin ansiosta työkalu on suunniteltu toimimaan enemmän

MUSIIKKI

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Korsholman Musiikkijuhlat – Klassisen musiikin juhla Pohjanmaan sydämessä 22.-29.7.2026

Klassinen musiikki ei ole vain konserttisalien juhlaa – se on elämys, joka koskettaa kaikenikäisiä. Sen saa jälleen kokea, kun Korsholman Musiikkijuhlat täyttävät Vaasan ja Mustasaaren musiikilla 22.-29. heinäkuuta 2026.

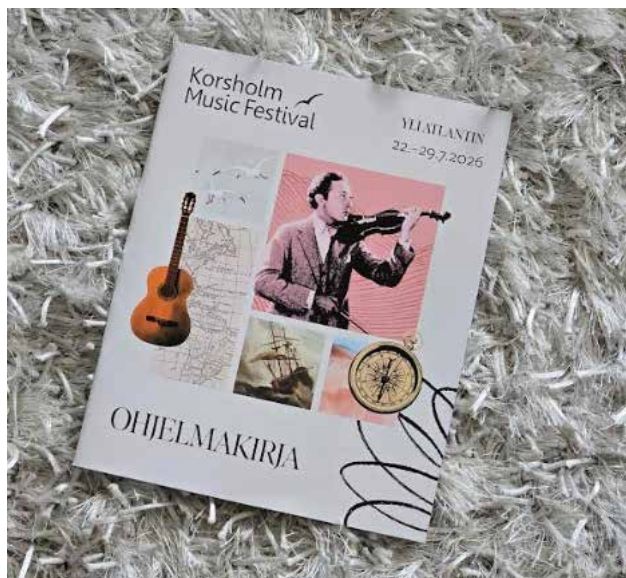
Tämän vuoden teemana on “Atlantin yli”, joka yhdistää eurooppalaisen taidemusiikin Pohjois- ja Etelä-Amerikan sävelmaailmaan. Ohjelmassa kuullaan kaikkea barokista nykymusiikkiin, kamarimusiikista sielukkaaseen souliin sekä lapsille suunnattuihin konsertteihin.

Yli sadan suomalaisen ja kansainvälisen muusikon voimin festivaali tarjoaa lähes kolmekymmentä konserttia kirkoissa, museoissa, konserttisaleissa ja ainutlaatuisissa kulttuuriympäristöissä. Avajaiskonsertti From the New World järjestetään 23. heinäkuuta kello 19 Korsholman kirkossa, jossa Vaasan kaupunginorkesteri esittää Dvořákin rakastetun yhdeksännen sinfonian sekä uuden suomalaisen kantaesityksen.

Tarjolla on myös maksuttomia minikonsertteja Vaasan keskustassa, koko perheen ohjelmaa, mestarikursseja sekä rohkeita yhteistyöprojekteja, joissa klassinen musiikki kohtaa uusia yleisöjä.

Vuodesta 1983 järjestetty festivaali on kasvanut yhdeksi Suomen arvostetuimmista klassisen musiikin tapahtumista. Merellinen ympäristö, korkeatasoiset esiintyjät ja lämmin tunnelma tekevät siitä ainutlaatuisen elämyksen.

Jos kesän ohjelmaan mahtuu vain yksi musiikkifestivaali, Korsholman Musiikkijuhlat on erinomainen valinta. Siellä huomaa nopeasti, ettei klassinen musiikki ole vanhaa – se on ajaton.
Lähde: Korsholman Musiikkijuhlat, www.kmf.fi.
Kuvat ovat 2024 festivaalilta

UUTISET

ihmisyhteistyön kuin ohjelman tavoin. Varhaiset testaajat uskovat, että tämä on viimeinen este tekoälyavustajien todelliselle läsnäololle, mikä saattaa päättää digitaalisten keskustelujen noloja taukoja. Muutos merkitsee siirtymää kohti tekoälyä, joka ei pelkästään käsittele dataa – vaan osallistuu ihmisen ajattelun sulavaan rytmiin.

AJAMINEN

EU:n liikenneturvallisuus: tekoäly tarkkailee kuljettajaa

Tästä viikosta lähtien Euroopan unioni on määrännyt, että kaikissa vastikään rekisteröidyissä ajoneuvoissa on oltava tekoälypohjaiset kuljettajan harhautusentusti-järjestelmät. Teknologia analysoi jatkuvasti pään liikkeitä ja katsekuvioita tunnistamaan väsymyksen tai tarkkaamattomuuden merkkejä. Viranomaiset korostavat, että järjestelmä on suunniteltu puhtaasti turvallisuutta varten: se antaa varoituksia, mutta ei tallenna tai välitä materiaalia viranomaisille, mikä vastaa pitkään jatkuneisiin yksityisyyshuoliin. Ajoneuvoautomaation lisääntyessä sääntelijät lisäävät pyrkimyksiään varmistaakseen, että "ihmisen silmukassa" -järjestelmät pysyvät luotettavina. Työmatkailijoille muutos tarkoittaa, että autosi valvoo nyt virallisesti keskittymistäsi, mikä merkitsee uuden luvun älyautojen turvallisuudessa.

OPENAI ja APPLE

Apple ryhtyy oikeustoimiin OpenAI:ta vastaan

Piilaakson jättiläisten välinen kilpailu on huipentunut oikeussalissa. Apple on nostanut merkittävän kanteen OpenAI:ta vastaan syyttäen sitä liikesalaisuuksien varastamisesta. Kanteessa väitetään, että OpenAI:n nopea kehityssykli perustui luvattomaan pääsyyn Applen sisäiseen tutkimukseen tekoälyn tehokkuudesta laitteilla. Alan analyttikot näkevät tapauksen käännekohtana, joka määrittää, miten immateriaalioikeuksia hallinnoidaan generatiivisten mallien aikakaudella. Miljardien infrastruktuuriinvestointien ollessa vaakalaudalla, oikeustaistelu korostaa nykyisen "tekoälyn asevarustelukilpailun" armoitonta luonnetta, kun yritykset kamppailevat saadakseen teknologisen edun kilpailijoihinsa nähden.

Lähde: Global Tech Law Review, heinäkuu 2026

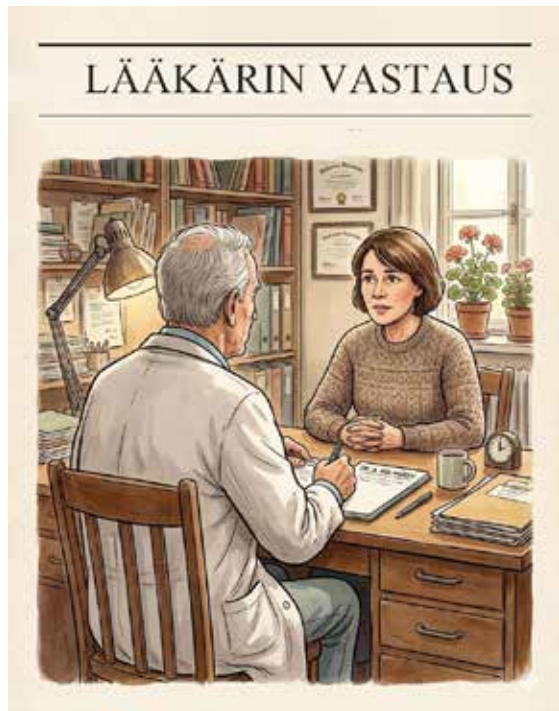
TEKOÄLY-AGENTIT

Uudet "agentit": Chatbotin ulkopuolella

Kuukauden muotisana ei ole enää "chatbot" – vaan "agentti". Asiantuntijat huomauttavat, että vuosi 2026 on vuosi, jolloin tekoäly siirtyi pelkästä kysymyksiin vastaamisesta monimutkaisten, monivaiheisten projektien itsenäiseen toteuttamiseen. Markkinatrendien tutkimisesta kokousten aikatauluttamiseen ja tietojen kirjaamiseen CRM-järjestelmiin, näitä agentteja otetaan nyt käyttöön yritys ympäristöissä vähäisellä ihmisen valvonnalla. Vaikka tuottavuuden kasvu on valtavaa, yrityksiä kehoitetaan ylläpitämään "ihmisen mukaan olevaa" hyväksyntää korkean riskin toimille. Siirtyminen passiivisesta avusta aktiiviseen toimeenpanoon kirjoittaa työkuva-uusia uudelleen kaikilla toimialoilla, pakottaen yritykset pohtimaan uudelleen työnkulkujaan ja riippuvuuttaan ihmisen ja tekoälyn yhteistyöstä.

LÄÄKÄRI VASTAA

Myyräkuume leviää – mutta mikä tarkalleen ottaen on tämä tauti?

Sanomalehdet tietävät kertoa, että myyräkuume on ollut tänä kesänä yleisempi kuin aiemmin, erityisesti Etelä-Pohjanmaalla. Mitä tarkalleen ottaen on myyräkuume? Mikä on syy? Miten voit suojella itseäsi? Miten myyräkuumetta hoidetaan?

Tänä kesänä on todella raportoitu tavallista enemmän tapauksia, ja monet pohtivat, onko syytä huoleen. Myyräkuume saattaa kuulostaa harmittomalta flunssalta, mutta joissain tapauksissa tauti voi johtaa useiden viikkojen vakavaan sairauteen.

Myyräkuumeen aiheuttaa Puumalavirus, hantavirus, jota levittää pääasiassa metsämyyrä. Virus löytyy myyrän virtsasta, ulosteesta ja syljestä. Ihmiset saavat yleensä tartunnan hengittämällä virushiukkasia sisältävää pölyä, esimerkiksi lakaisessaan ulkorakennuksia, puuvajaa, kesämökkejä tai muita paikkoja, joissa myyrät ovat asuneet. Tauti ei kuitenkaan yleensä tartu ihmisten välillä.

Tauti alkaa usein äkillisesti korkealla kuumeella, voimakkaalla päänsärkällä, lihaskivuilla ja pahoinvoinnilla. Monet kuvailevat voimakasta väsymystä ja kipua silmien takana. Muutaman päivän kuluttua munuaiset voivat vaurioitua, mikä johtaa selkäkipuun, vähentyneeseen virtsan eritteeseen ja joskus turvotukseen. Useimmat ihmiset toipuvat täy-

sin, mutta toipuminen voi kestää useita viikkoja.

Myyräkuumeeseen ei ole olemassa erityistä lääkettä. Hoito koostuu siis levosta, runsaista nesteistä ja kuumetta alentavasta lääkkeestä. Vakavammissa tapauksissa sairaalahoito voi olla tarpeen munuaisten toiminnan seuraamiseksi ja nestetasapainon hoitamiseksi. Kuolleisuus on hyvin alhainen, mutta iäkkäät ihmiset ja muita sairauksia sairastavat potilaat voivat sairastua vakavammin.

Paras suojakeino on välttää pölyn hengittämistä paikoista, joihin myyrät saattavat jättää ulostetta. Kosteuta lattiat ja pinnat ennen puhdistusta kuivalakauksen sijaan, mieluiten käytä hanskoja ja hengityssuojainta voimakkaasti likaisissa paikoissa ja pese kädet huolellisesti sen jälkeen. Säilytä myös ruokaa niin, etteivät jyräjät pääse siihen käsiksi, ja pyri pitämään kodit ja varastotilat myyristä vapaina.

Myyräkuume esiintyy pääasiassa Suomessa ja Pohjois-Ruotsissa, missä tapausten määrä seuraa usein metsämyyrän luonnollisia populaatiovaihteluja. Vuosien jälkeen monien myyrien kanssa ihmisten tartuntariski kasvaa myös. Siksi terveysviranomaiset kehoittavat varovaisuuteen, erityisesti niille, jotka viettävät paljon aikaa metsissä ja pelloilla tai aivoimissa kesämökeissä talven jälkeen.

Lähteet: Kansallinen terveys- ja hyvinvointiinstituutti (THL), Ruotsin kansanterveysvirasto, Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus.

YLIMARKKU

Kaikuja hylätyssä kodissa: "The Hidden Spots"

Ylimarkun hiljaisessa kylässä taide on vallannut yli satavuotiaan, ränsistyneen talon. Paikkasidonnainen näyttely The Hidden Spots kutsuu kävijät vaeltamaan huoneisiin, joissa aika on tuntunut pysähtyvän. Taiteilijakaksikko Black Box Genesin luoma installaatio yhdistää äänimaisemia, runoutta ja fyysisiä jäänteitä tutkiakseen muistia ja katoavaisuutta. Osa monitieteistä aluetta kattavaa hanketta on tämä herättelevä kokonaisuus, joka rohkaisee vieraita vuorovaikutukseen unohdetun kodin seinien sisälle kätkeytyvien historiallisten kerrostumien kanssa. Alueellinen taidenäyttely 4.7.–2.8.2026. Osoite: Dermossvägen 20, 64610 Ylimarkku. Aukioloajat: ke–to 12–17, pe–su 12–18. Kuva: Bekim Hasaj ja Valentina Gelain.

VAASA

Kadutaide valtaa kaupungin: Wasa Graffitilandia

Vaasan vilkkain kesäperinne on taas täydessä vauhdissa. Wasa Graffitilandia on muuttanut yli 3 000 neliometriä laajaksi, värikkääksi katutaiteen ja urbaanin kulttuurin sokkeloksi. Jo kuudetta kertaa järjestettävä kesänäyttely esittelee laajan kokoelman paikallisten ja kansainvälisten taiteilijoiden töitä. Näyttely tarjoaa dynaamisen vastakohdan alueen perinteisille museotarjonnalle – se on railakas ja energinen luovan ilmaisun tila, joka rikkoo jatkuvasti käsityksiä siitä, mitä "galleriataide" Pohjanmaalla voi olla.

MUSTASAARI

Historiallista tunnelmaa: Stundarsin ulkomuseo

Mustasaaren Stundarsin ulkomuseo on avannut kaksi kiinnostavaa näyttelyä, jotka sukeltavat syvälle alueen perinteisiin. Maalilla ja tiilillä (With Paint and Bricks) tutustuttaa kävijät pohjalaisiin koristemaalauks- ja uuninrakennustaitoihin. Rinnalla kulkee kuratoituja esillepanoja historiallisessa Hemmerin talossa ja paikallisessa kivenhakkaajan mökissä, jotka tarjoavat kurkistuksen vuosisatoja sitten alueella vallinneeseen käsityötaitoon. Nämä näyttelyt tarjoavat rauhallisen ja opettavaisen pakopaikan niille, jotka haluavat päästä kiinni rannikkomaiseman aitoihin juuriin.

VAASA

400 vuotta Vaasaa

Pohjanmaan museon pysyvä näyttely Vaasa 400 – Tarinoita kaupungista tarjoaa kiehtovan aikamatkan kaupungin nelivuotisen historian halki. Perustamisesta vuonna 1606 ja 1600-luvun noitavainoista aina vuoden 1852 tuhoisaan paloon sekä laivanvarustuksen ja teollisuuden nousuun – näyttely punoo yhteen tapahtumat, jotka muokkasivat yhteiskuntaa, koulutusta ja arkea. Kohokohtiin lukeutuvat pohjalainen kansantaide, koristemaalatus huonekalut sekä porvariskodin ja tehdastyöläisen asunnon rekonstruoidut sisustukset. Vanhat mainosfilmit ja pienoismallit kaupungin muuttuvasta asemakaavasta

täydentävät tämän rikkaan historiallisen kuvakudoksen. Pohjanmaan museo, Museokatu 3, Vaasa. Avoinna ke–su 10–17. Pääsymaksu 15/9/0 €. – Lähde: museot.fi

VAASA

Haaskaeläinten puutarha

Hyönteiset ja selkärangattomat nousevat kesällä pääosaan Pohjanmaan museossa. Nabbteeri-taiteilijakollektiivi esittää The Scavengers' Garden -näyttelyn. Pohjanmaan museo, Museokatu 3, Vaasa. Avoinna 9.5.–20.9.2026 ke–su 10–17. – Lähde: vaasa.fi

VANHA VAASA

250 vuotta oikeutta

Vanhan Vaasan museo juhlistaa merkittävää vuosipäivää näyttelyllään Vaasan hovioikeudesta, jonka kuningas Kustaa III perusti vuonna 1775. 29. elokuuta asti avoinna oleva näyttely valottaa hovioikeuden varhaisvuosia, sen toimintaa ja suurta vaikutusta ihmisten elämään kautta historiallisen Pohjanmaan. Pienoismaailmien, kuvamateriaalin sekä virkamiesten ja heidän perheidensä tarinoiden avulla kävijät saavat ainutlaatuisen katsauksen seremonioihin, valtaan ja arkeen yhdessä Suomen vanhimmista oikeuslaitoksista. Vanhan Vaasan museo, Wasastjernan kauppiastalo, Kauppiaankatu 10, Vaasa. Avoinna 1.6.–29.8.2026 ke–la 10–17. Vapaa pääsy. – Lähde: museot.fi

KRISTIINANKAUPUNKI

Huvilan loiston dramaattiset vaiheet

Kristiinankaupungin Carlsron museo esittää kouraisevan tarinan Alfred Carlströmistä, joka oli aikanaan Pohjanmaan rikkain mies. Loistohuvilan dramaattinen tuho -näyttely kertoo huvilan loistoajasta ja sen dramaattisesta romahduksesta, kun kavaltaja ajoi laivanvarustajasuvun konkurssiin vuonna 1910. Vieraat voivat aistia elegantit juhlat, vapaasti käyskennelleet riikinkukot ja särkyneen idyllin, joka sai koko kaupungin polvilleen. Tämän kesän näyttely kunnioittaa huvilan juhluvuotta ja kertoo kokonaistarinan siitä, mitä Carlsrolle ja sen perheelle lopulta tapahtui. Carlsro, Carlsrovägen 181, 64100 Kristiinankaupunki. Avoinna 1.6.–31.8.2026 päivittäin 11–17. Suljettu juhannuksena 23.–25.6. Pääsymaksu 8/2/0 €. – Lähde: museot.fi

KRISTIINANKAUPUNKI

Taiteellinen rannikkomatka: Galleri Gottorp

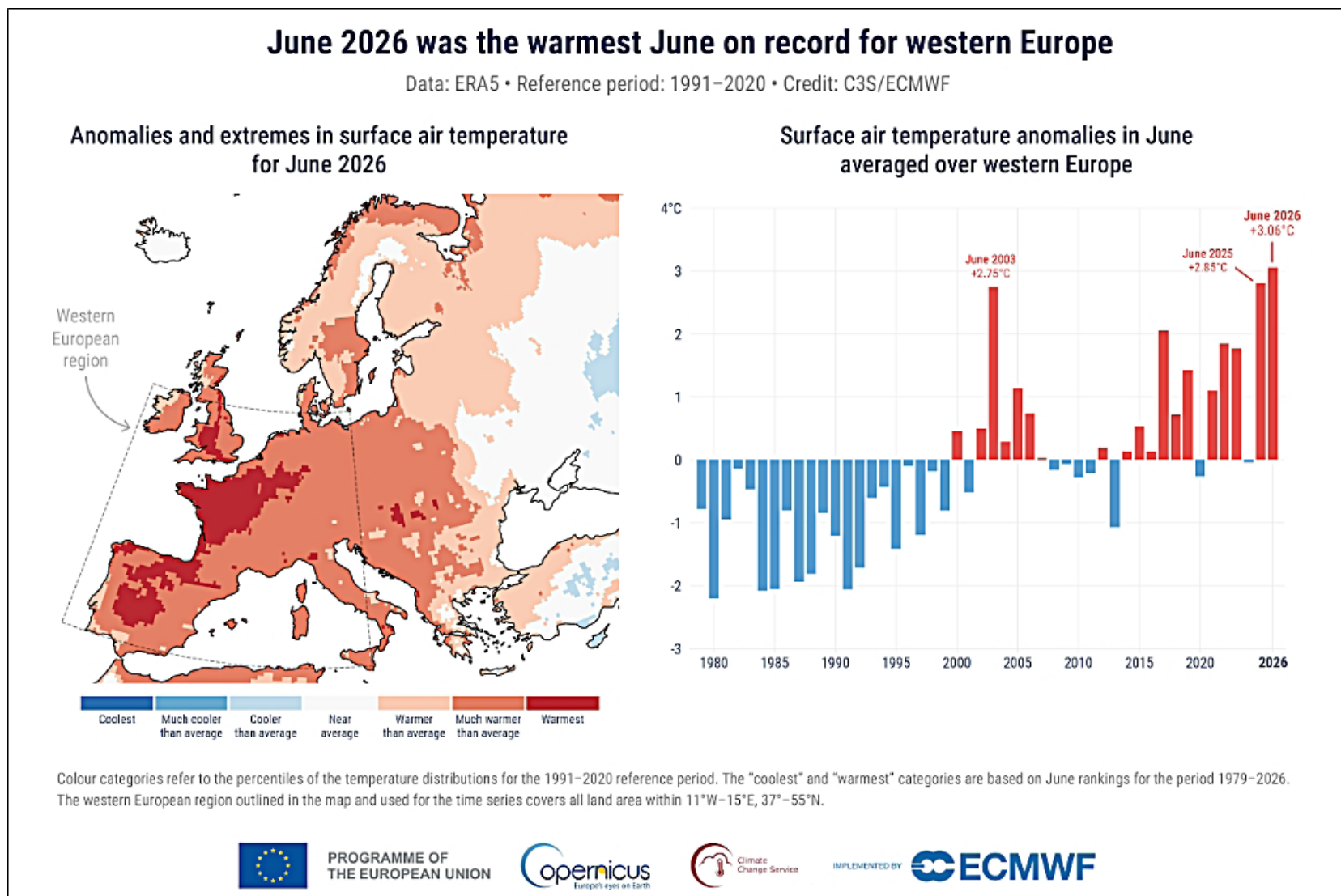
Pitäjässä Kristiinankaupungissa Galleri Gottorp isännöi parhaillaan monipuolista taide-elämystä. Taiteilija Stina Engvall esittelee ainutlaatuisia öljy- ja lasinpohjamaalauksiaan, jotka vangitsevat Suomen rannikon tunnelmallisen valon. Kankaiden ohella galleria tarjoaa myös valaisevia näyttelyitä 1600-luvun paikallishistoriasta, mukaan lukien tarinoita "naispioneereista" ja aikakauden noitavainoista. Pakollinen pysähdyspaikka niille, jotka nauttivat intiimeistä ympäristöistä, joissa nykyaikainen näkemys kohtaa Pohjanmaan rannikon painavan menneisyyden. Galleri Gottorp on avoinna 2.7.–1.8.2026 torstai–lauantai 12–16.

PIETARSAARI

Matka käsityötaidon äärelle

Pietarsaaren TEMPUS-museon Pohjalaiset huoneet -näyttely on upea juhlistus alueen perinnöstä. Yli 20 paikallisen suunnittelijan käsityöt perinteisten kansantaidearteiden rinnalla tekevät näyttelystä tilallisen matkan tekstiili-, puu- ja keramiikkataiteen maailmaan. Kokonaisuus osoittaa, kuinka käsityötaito kehittyi säilyttäen samalla yhteyden juuriimme

ILMASTONMUUTOS

(Vasen) Kartta, joka näyttää pintalämpötilan poikkeamat ja äärimmäisyydet kesäkuulta 2026. Väriluokat viittaavat lämpötilajakaumien persentileihin viitejaksolla 1991–2020. Äärimmäiset luokat ("viilein" ja "lämpimin") perustuvat kesäkuun ranking-listoihin ajanjaksolta 1979–2026. (Oikea) Pylväsdiagrammi, joka näyttää kuukausittaiset pintalämpötilan poikkeamat kesäkuussa keskiarvona Länsi-Euroopassa (11°W–15°E, 37°–55°N). Poikkeamat ovat suhteessa kesäkuun keskiarvoon ajanjaksolla 1991–2020. Tietolähde: ERA5. Lähde: C3S/ECMWF.

ILMASTONMUUTOS

Ilmastonmuutos: Yli 10 000 uhria Euroopassa jo kesäkuussa

Todellinen kuumuus ei ole edes alkanut – ja tuhannet ovat jo kuolleet.

Kun kesäkuu nyt tiivistetään EU:n ilmastoseurantaan Kopernikukseen, on selvää, että Länsi-Eurooppa koki kaikkien aikojen lämpimimmän kesäkuunsa. Keskilämpötila oli 20,74 astetta – peräti 3,05 astetta yli normaalin arvon vuosina 1991–2020. Maailmanlaajuisesti kesäkuu oli toiseksi lämpimin koskaan mitattu. Samaan aikaan meren lämpötilat napaseudujen ulkopuolella saavuttivat korkeimman kesäkuun ennätyksensä.

Mutta luvut, joiden pitäisi todella saada meidät pysähtymään, eivät ole tutkintoja – ne liittyvät ihmishenkiin.

EuroMOMO-verkoston datan mukaan, jota tukevat WHO ja Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus, raportoitiin yli 10 000 kuolemaa normaalia enemmän yhdellä viikolla 22.–28. kesäkuuta, jolloin helleaalto oli pahimmillaan Ranskassa, Espanjassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Heistä yli 9 000 oli 65-vuotiaita tai vanhempia. Ranskassa kirjattiin noin 1 000 kuolemaa enemmän kuin odotettiin vain neljässä päivässä. Espanjassa kesäkuun helleaaltojen seurauksena on kuollut vähintään 1 028 ihmistä – yli

kaksinkertainen määrä verrattuna viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Maailman terveysjärjestö (WHO) vahvisti jo 28. kesäkuuta, että yli 1 300 ylimääräistä kuolleisuutta oli rekisteröity 21. kesäkuuta jälkeen. WHO:n Euroopan johtaja Hans Kluge totesi hiljattain, että kuumuus on vaatinut yli 200 000 ihmishenkeä Euroopassa vain viimeisen neljän vuoden aikana – ja että lähes kaikki nämä kuolemat on ollut täysin ehkäistävissä.

"Epätavallista. Todella korkea," sanoo Lasse Vestergaard, Tanskan Statens Serum Institutin päälläkäri, joka isännöi EuroMOMoa, ylimääräisestä kuolleisuudesta. "On vaikea selittää tätä korkeaa ylimääräistä kuolleisuutta millään muulla kuin äärimmäisellä kuumuudella." Mitkä ovat seuraukset meille ihmisille, kun lämpötila jatkaa nousuaan? Äärimmäinen kuumuus ei ole "vieron" kesävieras. Se tappaa lämpöhalvauksella, mutta ennen kaikkea pahentamalla sydän- ja hengityselinsairauksia. Erityisen haavoittuvia ovat iäkkäät, yksin asuvat ja lapset. Kun sähköverkot pettävät, koulut sulkeutuvat ja terveydenhuollon kapasiteetti ylittyy, kokonaiset yhteisöt kärsivät.

Ja muista: todella kuuma kesä ei ole edes alkanut.

Kesäkuun helleaalto oli vain ennakkomaistainen. Heinäkuun alussa seuraava helleaalto oli jo pyyhkäisemässä Euroopan yli. Tutkijat toteavat, että kesäkuun helle olisi ollut "käytännössä mahdoton ilman ihmisen aiheuttamaa ilmastonmuutosta". Eurooppa lämpenee kaksinkertaisella

nopeudella verrattuna muun maailman keskiarvoon.

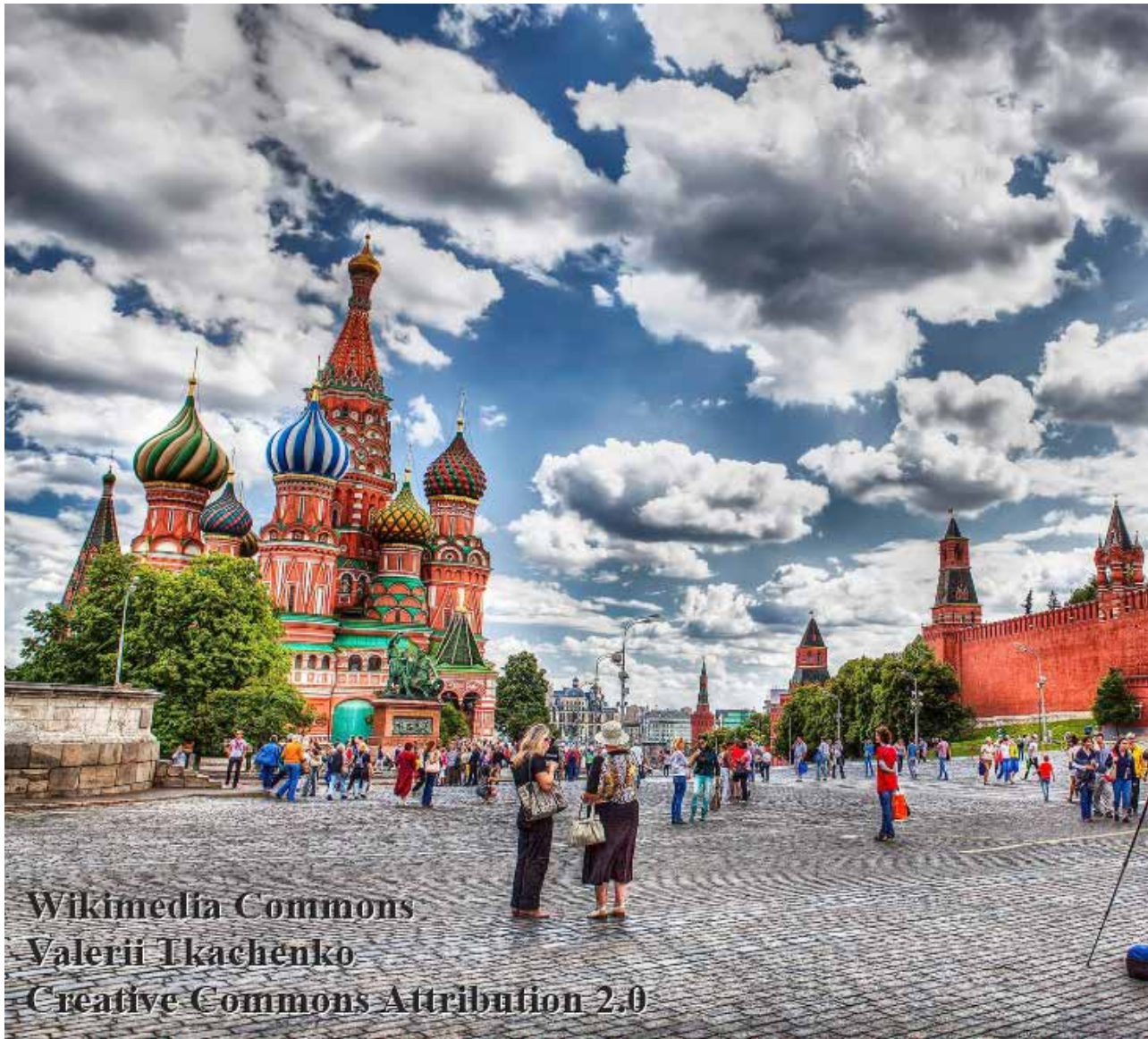
Mitä sitten vaaditaan? WHO vaatii lämpöön liittyviä toimintasuunnitelmia – kaikkea viilentävästä viheralueesta ja varjosta vanhusten turvallisuuskäynteihin ja joustavissa työaikoissa keskipäivän auringon välttämiseksi. Nämä mittarit ovat käytännöllisiä, helposti lähestyttäviä ja niitä voidaan laajentaa. Tavoitteena on nolla kuumuuteen liittyviä kuolemia. Mutta aika on kortilla. Jokainen uusi helleaalto tarkoittaa uusia uhreja. Ja seuraava on jo täällä.

Lähteet:

Referenser

- Copernicus Climate Change Service (C3S): Record heatwave brings hottest June for western Europe, 9 juli 2026
- European Environment Agency (EEA): Monitoring heat impacts on health in Europe, 2026
- World Health Organization (WHO): Statement by Dr Hans Henri P. Kluge – Europe lost 200 000 people to heat in 4 years, 11 juni 2026
- World Health Organization (WHO): More than 1,300 excess deaths recorded in Europe heatwave, 28 juni 2026
- EuroMOMO: Excess mortality data, week 22–28 juni 2026
- SVT: Värmebölja och åskoväder – så slår extremvädret mot Europa, 28 juni 2026

VENÄJÄ

Wikimedia Commons
Valerii Tkachenko
Creative Commons Attribution 2.0

VENÄJÄ

"Voimme räjäyttää puolet Suomesta"

Venäjän kansanedustaja Aleksei Zurelyov on uhanut, että Venäjällä on tarpeeksi sotilasvarusteita "räjäyttääkseen puolet Suomesta". Tämä toimenpide on osa Venäjän retorista eskalaatiota sen jälkeen, kun Suomi on liittynyt Natoon ja päättänyt lisätä puolustusyhteistyötä. [1]

Lausunto annettiin Suomen ilmoituksen yhteydessä suunnitelmista rakentaa rakettitykistöjärjestelmien huoltokeskus Tampereelle yhteistyössä amerikkalaisen Lockheed Martinin kanssa. Venäjän näkökulmasta tätä on arvosteltu voimakkaasti, ja lausuntoja maan osien "räjäyttämistä" on käytetty uhkaavana retoriikkana. Venäjän edustajat ovat myös varoittaneet, että Suomi muuttuu "toiseksi Ukrainaksi" Nato-jäsenyytensä kautta. [1, 2]

Asiantuntijat ja analyytikot ovat kuitenkin vähätelleet uhkauksia ja uskovat niiden olevan diplomaattista jargonia ja poliittista retoriikkaa. Suomalaisen median kyselyyn osallistuneet analyytikot sanovat, ettei ole syytä uskoa, että Venäjän ydinasearsenaali tai armeija kohdistuisi Suomeen, eikä paniikkitoimiin, kuten suojien rakentamiseen, ole tarpeen

VENÄJÄ

"50 prosenttia Ukrainan väestöstä on tuhottava"

Venäjän valtioduuman jäsen Aleksei Žuravyov on tullut tunnetuksi erittäin aggressiivisista lausunnoistaan Ukrainaa kohtaan. Heinäkuussa 2026 antamassaan haastattelussa hän väitti, että "natsien" osuus Ukrainassa on kasvanut jyrkästi ja ehdotti, että jopa puolet maan väestöstä on karkotettava tai teloitettava taistelussa tätä ideologiaa vastaan.

Aleksei Žuravlyov, joka johtaa

ultranationalistista Rodina-puoluetta, on erottautunut yhtenä äänekkäimmistä Venäjän täysimittaisen hyökkäyksen puolestapuhujista. Hänen lausuntonsa ovat sisältäneet seuraavat:

Massiivinen tuhoaminen: Zhuravyov on todennut keskusteluissa, että hänen mielestään on hyväksyttävää tuhota jopa 50 prosenttia Ukrainan väestöstä lopettaakseen sen, mitä hän kutsuu ukrainalaiseksi natsismiksi.

Epäinhimillistäminen: Hän on laatinut väkivallan kriteerit, joissa hän uskoo, että aseiden kantava ukrainalainen tulisi eliminoida välittömästi. Ne, jotka eivät muuta näkemyksiään, hänen mukaansa tulisi joko karkottaa tai tuhota. [

Sodan retorinen tuki: Ukrainan esittäminen natsivaltiona on ollut keskeinen osa Kremlin propagandaa sodan oikeuttamiseksi. Kuitenkin asiantuntijat ja historioitsijat, mukaan lukien Auschwitz-Birkenau muistomerkki ja museon henkilökunta, tuomitsevat tämän historiankirjoituksen ja hylkäävät Putinin hallinnon väitteet, että Ukraina olisi uusfasistinen valtio.

Zhuravlyovin lausunnot on suunnattu myös muihin naapurimaihin.

KREML

Kremlin sisäpiiriläinen: "Talouskriisiä odotetaan lokakuuhun mennessä"

Kremlin salaisuuksien kanavan käyttämän tiedon mukaan Venäjä odottaa vakavaa talouskriisiä tänä syksynä. Kremlin lähde kertoo, että kriisi voi saavuttaa huippunsa lokakuussa ja kestää useita kuukausia. Keskuspankki on nyt virallisesti varoittanut, että kasvu saattaa pysähtyä kokonaan vuoden loppuun mennessä.

Keskuspankin johtaja Elvira Nabiullina on virallisesti vaatinut, että sota Ukrainaa vastaan päättyy hyvin pian katastrofin välttämiseksi.

Samaan aikaan Yhdysvaltain presidentti Donald

Trump valmistelee uusia pakotteita Venäjää vastaan, mitä Kremlin lähde kuvaa "kivuliaaksi, mutta välttämättömäksi uhraukseksi". Varoituksista huolimatta Kreml vähättelee vakavuutta: "Kaikki tulee olemaan hyvin, vaikka joskus tuntuu päinvastaiselta."

Lähde: Telegram

PUTININ SUOSIO

Luvut romahtavat – Putinin suosio on uudella pohjalla

Presidentti Vladimir Putinin suosio on laskenut dramaattisesti, Ukrainan presidentti Volodymyr Zelenskyin Telegramissa julkaisemien salaisten raporttien mukaan. Asiakirjat, jotka alun perin oli tarkoitettu Venäjän hallituksen korkeimmille tasoille, osoittavat, että tyytymättömyys Putiniin kasvaa tasaisesti. Syyskuun 2026 parlamenttivaalien ennuste osoittaa, että vain 55 prosenttia venäläisistä arvostaa Putinin ponnisteluja, kun taas jopa 33 prosenttia ilmaisee avoimen tyytymättömyyden. Asiantuntijat arvioivat, että hallinto tarvitsee "huomattavasti enemmän vaalivääristelyjä" kuin aiemmin pysyäkseen vallassa. Mutta hän voittaa silti syyskuun vaalit. Tietysti.

Lähde: Telegram

BENSIINIKRIISI

Kaaos bensapumpuilla – musta pörssi kukoistaa

Venäjä kokee pahinta polttoainekriisiään vuosikymmeniin. Ukrainalaiset drooni-iskut öljynjalostamoille ovat aiheuttaneet kaaosta, ja huoltoasemilla raportoidaan kilometrien mittaisia jonoja Irkutskista Sverdlovskiin. Krimillä kuvernööri on julistanut hätätilan ja asettaa nyt etusijalle vain julkiset elimet. Samaan aikaan vaihtoehtoinen musta pörssi kukoistaa – bensiiniä myydään 20-litraisissa säiliöissä Telegramin kautta, ja toimitukset tehdään salaisia reittejä pitkin Krasnodarista Moskovaan. Hallituksen yritys sivuuttaa kriisi "lisääntyneenä kysynnänä" kohtaa sosiaalisessa mediassa pilkkaa.

Paljonko bensiini maksaa? Jopa viisi euroa litralta, jos sitä ylipäättään on saatavilla.

Viljelijöiltä puuttuu diesel – mikä mahdollistaa kylvämisen ja kylvämisen.

Venäjän sodasta Ukrainaa vastaan kärsivät eniten köyhät afrikkalaiset, joiden leipä on pääasiassa leivottu venäläisestä vehnästä.

Lähde: Telegram

TELEGRAM

Sotabloggaajat kapinassa – Telegram-saarto uhkaa rintamaa

Kremlin päätös estää Telegram on herättänyt suuttumusta hallinnon omien sotabloggaajien ja sotilasanalyttikoiden keskuudessa. Saarto, joka otettiin asteittain käyttöön keväällä 2026, iskee kovasti Venäjän joukkoihin Ukrainassa – missä Telegramia käytetään keskeisenä operatiivisena työkaluna joukkojen koordinointiin ja tiedustelun jakamiseen. Useat hallintoa kannattavat milbloggaajat kuvailevat rintaman tilannetta "shokeeraavaksi" ja ilmaisevat avoimesti vihansa Putinia kohtaan. Ironista kyllä, yritys sulkea alusta voisi johtaa protestiaaltoon, jota Kreml yrittää välttää.

Ja Venäjän oma uusi MAX-ohjelma vaikuttaa täysin epäonnistuneelta, joka ei toimi monilla puhelimilla.

TAPAHTUMAT

TÄNÄÄN

KORPHOLMEN

Spitaalisaaren salaisuudet avautuvat – Korpholmenin historiallinen sairaala auki tänään

Kronopyyn Korpholmenin spitaalisairaala avaa ovensa yleisölle sunnuntaina kello 13–17. Alueella voi tutustua sairaalarakennuksiin, kirkkoon sekä kesän näyttelytilaan, jossa on esillä Auli-Maritta Ruuskasen taidetta. Tapahtuma on maksuton ja järjestäjä on Kruunupyyn kotiseutuyhdistys. Tilaisuus tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden astua ajassa taaksepäin ja kokea paikan, jossa spitaalipotilaat elivät vuosikymmeniä eristyksissä muusta maailmasta. Lähde: <http://kronoby.hembygd.fi>

METEORIIHI

Avaruuskivi muovasi maiseman – Meteoriihi auki tänään

Näyttely kertoo yli 520 miljoonaa vuotta vanhasta kraatterista – meteoriitin iskusta nykypäivän viljelymaisemaan ja Natura 2000 -alueeseen. Paikalta löytyvät observatorio, lintutorni, harvinaisia meteoriittejä, maatalouskoneita ja kahvila vanhassa riihiympäristössä. Aurinkokuntamalli ja kraatterimalli havainnollistavat avaruuden ihmeitä. Tule kokemaan, kuinka taivas ja maa kohtaavat! Lähde: <http://www.meteorია.fi>

HEINÄKUU

ILTAMUSIIKKIA

50 vuotta ilmaista iltamusiikkia Vaasassa – tähdet valtaavat Vaasan kirkon

4. kesäkuuta – 14. elokuuta 2026 – Joka keskiviikko klo 19.30, täysin ilmaiseksi. Kolminaisuuden kirkon iltamusiikki on ollut 50 vuoden ajan kesäklassikko. Ja tänä vuonna sitä juhlitaan tosissaan. Uruilla on tietenkin paikkansa – se on loppujen lopuksi yksi Suomen hienoimmista kirkoista. Mutta myös laulu, viulu, piano, klarinetti ja sello loistavat. Artistit? Tunnettuja suomalaisia muusikoita ja kansainvälisiä vierailevia esiintyjiä. Korkeatasoinen, ilmainen ja avoin kaikille. Niin yksinkertaista, niin hyvää. Tuo ystävä ja nauti kirkkaista kesäkuun illoista aina elokuun puoliväliin asti. Lähde: Bothnia Classic

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Korsholmin musiikkifestivaali täyttää 40+ vuotta – tähdet valtaavat länsirannikon kirkkaat yöt

22.–31. heinäkuuta 2026 Lämpimiä kesäiltoja. Kirkkaita öitä. Ja huippuluokan musiikkia. Vuodesta 1983 lähtien Korsholmin musiikkifestivaalit ovat olleet tavallista poikkeava kamarimusiikkifestivaali. Perustaja, sellisti Seppo Kimanen, olisi ylpeä.

Vuodesta 2023 sellisti Jan-Erik Gustafsson on johtanut festivaalia, joka houkuttelee puoleensa suomalaisten ja kansainvälisten taidemuusikoiden kerman. Koe länsirannikon ainutlaatuiset ympäristöt hämärän laskeutuessa. Ota mukaan piknik-kori – ja nenäliina. Se voi olla niin kaunista, että sattuu. Lähde: Bothnia Classic

VAASA FESTIVAALI

Tähtien täyttämät juhlat veden äärellä

Vaasa Festival avaa ovensa yhdenkymmenen vuotta peräkkäin – ja tarjoaa artistien kavaladin, joka saa veden kielelle. Olemme jo nähneet nimiä kuten Robin Packalen, Isac Elliot ja Nordman. Kolme päivää musiikkia, ruokaa ja mahtavaa tunnelmaa sisäsatamassa. Muista, että VIP-alueella on oma sisäänkäynti, wc:t ja paras näkymä lavalle. Ikärajaa 18 vuotta.

• Milloin: 30. heinäkuuta – 1. elokuuta 2026
• Missä: Vaasan keskusta, sisäsatama

KAAOS-FESTIVAALI

Metallimyrsky palaa Vaasaan – Kaaos-festivaali valmistautuu uuteen hyökkäykseen

Viime vuoden menestyksen jälkeen Kaaos-festivaali tekee paluun Vaasassa – ja järjestäjät lupaavat vielä raskaampia nimiä ja suuremman yleisön kesällä 2026. Festivaali järjestetään Vaskiluotossa 24.–25. heinäkuuta 2026 vanhalla Wasalandian alueella, joka muuttuu valtavaksi festivaalialueeksi hard rockin ja metallin ystäville ympäri Pohjoismaata. Viime vuoden debyytti houkutteli yleisöä kauas Pohjanmaan ulkopuolelta ja toi Vaasalle kansainvälistä huomiota metalliskenessä.

Nyt järjestäjät toivovat vielä suurempaa vaikutusta. Festivaalia markkinoidaan yhtenä kesän intensiivisimmistä metallielämyksistä Suomessa, ja ohjelmassa on sekä kansainvälisiä että suomalaisia yhtyeitä. Hotellivarausten odotetaan jo kasvavan Vaasassa ennen festivaaliviikonloppua. Lähde: Kaaos Festival – <https://kaaosfestival.fi/>

UUSIKAUPUNKI

Crusell-viikko puhauttaa ranskalaisella eleganssilla. Vaasan filharmoninen orkesteri osallistuu.

Uusikaupunki muuttuu musiikin pääkaupungiksi 27. heinäkuuta – 2. elokuuta 2026, kun Crusell Week valtaa kaupungin aukiot, kirkot ja auditoriot. Festivaali alkaa Avajaispuhalluksella aukiolla (klo 27.7 klo 12), ja viikko tarjoaa kaikkea lastenkonserdistä Freijasta suureen Grand Concert Festiv -tapahtumaan uudessa kirkossa (klo 30.7 klo 18), jossa Vaasan filharmoninen orkesteri ja Helena Juntunen solistina. Illat päättyvät lyhtykonsertteihin ja ranskalaisiin sävelmiin tähtien alla. Lähde: crusell.fi/konsertit-2026

CRUSELLIN VIIKKO UUDESSA-KAUPUNGISSA Helena Juntunen

johtaa Crusellin suurta vuosipäiväkonserttia

30. heinäkuuta klo 18 Uudessa kirkossa Uusikaupungissa juhlitaan Crusell-viikon kohokohtaa: Grand Concert de Celebrationia. Sopraano Helena Juntunen ja kapellimestari Teemu Hämäläinen johtavat Vaasan filharmonista orkesteria Crusellin omien laulujen ja ranskalaisen orkesterimusiikin läpi. Juhlallinen ilta, joka yhdistää klassisen eleganssin ja pohjoismaisen intohimon. Lähde: crusell.fi/grand-concert-de-celebration

ELOKU

VAASAN MARSSI 7.-9.8.2026

Vaasa täyttyy marssijoista – edessä jopa 42 kilometrin koitos

Vaasan Marssi tuo jälleen tuhansia askelia Pohjanmaan kaduille ja saaristoon 7.–9. elokuuta 2026. Kansainvälinen kävely-tapahtuma starttaa päivittäin Vaasan Kauppatorilta, Hovioikeudenpuistikko 15a:sta, ja mukana nähdään kävelijöitä niin Suomesta kuin ulkomailtakin.

Tarjolla on useita reittejä 10 kilometrin lenkeistä aina vaativaan 42 kilometrin marssiin asti. Reitit kulkevat muun muassa Strömsön, Vanhan Vaasan ja UNESCO:n maailmanperintöalueen maisemissa. Perjantain saaristoretkellä osallistujat pääsevät haastavaankin maastoon. Kyse ei ole kilpailusta, mutta pitkät matkat ja

usean päivän urakka tekevät tapahtumasta todellisen kestävyyshaasteen.

VASA FUTURE FESTIVAL

Tulevaisuus on täällä – ja se on Uusi Pohjoismainen

Vasasta tulee jälleen tulevaisuuden optimistien keskus, kun Wasa Future Festival käynnistyy. Kymmenen päivän ajan yritykset, päätöksentekijät, tutkijat ja taiteilijat kokoontuvat rakentamaan parempaa huomista teeman ”Uusi Pohjoismainen” alla. Tulet tänne verkostoitumaan, inspiroitumaan ja tekemään oikeasti muutoksen. Odota sekä vakavia että hulluja ideoita – kaikki samalla lavalla. • Milloin: 10.–15. elokuuta 2026 • Missä: Wasa Innovation Center & Bock's Village, Vaasa

TAIDEN YÖ 13.8.

Taiteen yö: Koko Vaasasta tulee suuri näyttämö

Haluatko olla mukana luomassa alueen suurinta kulttuuriyötä? Nyt on tilaisuutesi! Taiteen yön ohjelma luodaan yhdessä vaasalaisien kanssa – sekä pienet että suuret projektit ovat tervetulleita osallistumaan. Kuvittele kadut täynnä musiikkia, tanssia ja odottamattomia taidekokemuksia. Mutta ole nopea! Ilmoittautumisaika päättyy 31. toukokuuta 2026. Älä missaa tilaisuutta piristää syksyn pimeyttä. • Milloin: 13. elokuuta 2026 • Missä: Koko Vaasan keskusta • Viite: vaasa.fi

KAJ

KAJ palaa kotiin – suuri konsertti odottaa Lemonsoft Stadiumilla 22.8.

Menestysten jälkeen lavoilla ympäri Pohjoismaa on komediaryhmä KAJ:n aika palata kotileisönsä pariin. Lauantaina 22. elokuuta 2026 pohjantrio ottaa haltuunsa Lemonsoft Stadionin Vaasassa pitkään odotetussa kotikonsertissa live-bändien kanssa. Yleisö voi odottaa iltaa, joka on täynnä tarkkaa huumoria, vangitsevaa musiikkia ja erityistä pohjanmaalaista lämpöä,

UKRAINE PRESIDENT

Address by the President of Ukraine on Ukrainian Statehood Day and the Day of the Baptism of Kyivan Rus-Ukraine

Glory to Ukraine!

Dear Ukrainians, ladies and gentlemen!

We have just heard our national anthem. Written more than 150 years ago, it continues to inspire millions today.

We are standing now in the heart of our free Ukrainian Kyiv. Beside us is St. Michael's Golden-Domed Monastery. This magnificent landmark was founded nine centuries ago.

All of this is taking place on a very important day – the Day of the Baptism of Kyivan Rus-Ukraine – an event of historic importance for Christianity and for all of Europe. It happened here, in our city, on these hills

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

of ours, more than a thousand years ago, in the time of our Volodymyr the Great. And it is his symbol – the trident – that is our national coat of arms. It is also displayed on the patches of our warriors who are here today and who are defending Ukraine. Thank you to our warriors!

All of this – and hundreds of other examples of such continuity – is more than a set of beau-

tiful parallels. And it is certainly not a coincidence, but a natural connection between all generations of Ukrainians. An energy that has flowed for centuries through the unbroken history of our spirit, our state, and Europe, among all Ukrainians who have lived on this land of ours, who live on this land today, and who will live on this land in the future. That is what this important day is about. The

Day of the Baptism of Rus-Ukraine. The day of our statehood.

Dear attendees, dear citizens, all our warriors, medics, first responders, clergy, government officials, and members of parliament!

Read more:

<https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-z-nagodi-dnya-ukrayinskoyi-de-105437>

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Ferdinand von Wright

19.3.1822, Haminalahti (Kuopio)

31.7.1906, Haminalahti (Kuopio)

Vanha merikotka, 1871

Kansallisgallerian kokoelma / Ateneumin taidemuseo

Kuva: Kansallisgalleria / Hannu Aaltonen

KOVINA AIKONA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA

Suomentanut Juhani Aho

Osa 36

ähellä taloa he ajoivat torpan ohitse. Pihan veräjällä seisoj torppari avopäin ja paitahihasillaan, kädessä kimppu rukiin korsia, jotka hän oli juuri tuonut pelloltaan maantien vierestä. Kapteeni seisautti hevosensa.

— No, kuinkas on? kysyi hän hiukan vapi-sevalla äänellä.

— On niin kuin on. Hyvää huomenta, herra kapteeni! On niin kuin on.

— Halla pannut?

— Pannut on! vastasi mies lyhyesti ja ojensi kapteenille rukiin korret. Heikosti kosket-

tamalla hän katkaisi jäätyneet tähkät.

— Jumala meitä auttakoon, herra kapteeni, itsestämme emme enää mitään mahda!

Päivänpaisteessa

seisoi talonpoika tukka epäjärjestyksessä ja kasvot vielä unesta jäykkinä ja näytti niin murtuneelta, että kapteeni vasta nyt oikein käsitti onnettomuuden suuruuden.

— Rohkeutta vain! sanoi hän. Eihän vielä liene kaikkea pannut!

— Ei vielä, mutta ensi yönä vie viimeiset.

Kapteeni ajoi edelleen ruisvainioidensa läpi, jotka vielä näyttivät olevan ennal-

laan, ja ohi perunamaan, joka ei vielä ollut muuttunut, kauniiseen kotiinsa koettaen unen helmassa unohtaa kaikki ne raskaat ajatukset, jotka valtasivat sekä hänet että hänen maansa tänä ihanan kauniina halla-aamuna keskipäikoilla elokuuta.

KYMMENES LUKU

Kun aamun kuningatar kultavaunuissaan huimaavaa vauhtia ajoi koillisesta lounaaseen, Pohjois-Karjalasta ja Pohjanmaalta yli Maaselän satapeninkulmaisen harjun, yli tuhansien järvien ja hopealle hohtavien jokien, yli autioiden erämaiden ja viljeltyjen laaksojen alas aina Pohjanmeren ja Suomenlahden aavoille sinertäville ulapoille, näki hän maan merkillisesti muuttuneena ja kummallisen levottomuuden tuossa rauhallisessa, tynes-sä kansassa, joka oli murtanut pienen pieniä vaaleanvihreäisiä pilkkuja maan suureen mustanvihreään kaarnavyöhön.

HUUMORI SATA VUOT-TA SITTEN

PUOLIKUUMA KYLPY

- Tällä kertaa laskulle ei voi kirjoittaa pen-niäkään kuumasta kylvystä.. Vesi oli vain haaleaa. Emäntä: Kuuma kylpy mak-saa kruunun ja kylmä viisikymmentä öreä. Se on yksi ja viisikym-mentä lämpimäksi.

VOIKO HÄN KANNATA HÄNTÄ

Hän: Kultaseni, lupaan kantaa sinua sylissäni. Tyttöystävä: Sylje nyrkkiin ja yritä!

VARO MATOJA

Hyvää tarkoittava herrasmies pienelle pojalle, joka syö ome-naa: ■— Varo matoja, poika! Nuori mies: Jos syön omenan, katso-koon madot itse!

KÄÄRME LASEILLA

Opettaja: Mihin eläinluokkaan silmä-lasikäärme kuuluu? Likinäköisille!

KOULUSSA

- Olitko sinä, Hans, joka kirjoitit taululle: "Opettaja on aasi".
- Kyllä se oli.
- Minua ilahduttaa joka tapauksessa, että pysyt totuudessa.

HYVINVOINTI

Kauppakamari Y. yhdessä Suomen pohjoisrannikon kaupungeista kieltäytyi yleensä tekemästä mitään. Hänen elämänsä kului lähes tinkimättömällä säännöllisyydellä juhlaillallisten ja juhlaillallisten syömisessä, joita ajoittain keskeyttivät juhlaaamiaiset. Tämän lievästi spartalaisen elämäntavan seuraukset tuntuivat vihdoinkin. Kauppakamari Y:n terveydentila herätti monenlaisia huomautuksia, minkä vuoksi hän päätti mennä tohtori Westerlundin luo Enköpingiin. Hänen vaimonsa, joka ei myöskään ollut siivonnut pöytää eikä siis ollut myöskään täydessä voimissa, tuli mukaan. Enköpingissä käytyään lääkärin puoleen. Pakollisten odotustuntien tai päivien jälkeen he saivat vihdoinkin etusijaa ennen mahtavaa. Ja purki sairautensa. Pitkä ja taidokas. Kun he olivat lopettaneet litaniansa, toh-

tori nousi tuolistaan. Puhui ja sanoi:
— Diagnoosi on hyvinvointi
— — viisi kruunua!

SÄÄ-PELI.

Herkkä nainen:
— Tunnen sen aina, kun saataa, jaloissani ja selässäni. Herkkä herrasmies:
— Tunnen myös kaikki säänmuutokset. Toissa yönä heräsin barometrin putoamiseen.
— Ne eivät ole mahdollisia!
— No, näethän, se putosi lattialle.

LESKI

Opettaja kysyi: — Voiko joku teistä selittää minulle, mitä "leski" tarkoittaa.. - Leski, vastasi pieni Anna, on vaimo, joka asui miehensä kanssa niin kauan, että tämä kuoli.

UIMAKILPAILU.

Pikku Karl oli äitinsä kanssa uintikilpailussa. Nyt seuraa - sanoi äiti - 100 metrin rintauinti naisille. Pikku Karl: - Äiti - onko käsien käyttö kiellettyä?

Astronomic picture of the week:

Horse-head nebula

A reproduction of a composite colour image of the Horsehead Nebula and its immediate surroundings. It is based on three exposures in the visual part of the spectrum with the FORS2 multi-mode instrument at the 8.2-m KUEYEN telescope, part of ESO's Very Large Telescope, at Paranal. It was produced from three images, obtained on February 1, 2000, with the FORS2 multi-mode instrument at the 8.2-m KUEYEN Unit Telescope and extracted from the VLT Science Archive Facility. The frames were obtained in the B-band (600 sec exposure; wavelength 429 nm; FWHM 88 nm; here rendered as blue), V-band (300 sec; 554 nm; 112 nm; green) and R-band (120 sec; 655 nm; 165 nm; red). The original pixel size is 0.2 arcsec. The photo shows the full field recorded in all three colours, approximately 6.5 x 6.7 arcmin 2. The seeing was about 0.75 arcsec. Credit: ESO Creative Commons Attribution 4.0 International License

BLOGI-

KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Et-simme bloggaajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemus-tesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoittpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivä-lehdelle* on loistava tapa saada teksti laajemmin luetuiksi, tuustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisömme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielel-lämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietoja varten. Odotamme in-nolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasus-sa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansal-lisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, ku-ten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki teksti on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehti-tyyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaiamuisin. mutta tavoitteena on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmai-seksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs. Lukijoiden kirjoitukset ovat terve-tulleet!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Kou-lukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Pä-ivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lu-kijoidemme kommentteja. Kom-mentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tär-kein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hy-permodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodos-sa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen le-veyteen.

Ota yhteyttä: waasanpaivalehti@gmail.com

HEINÄKUUN HOROSKOOPPI 2026

Heinäkuun horoskooppi – tähdet höpisevät (ja vähän asiaa-kin)

Gluteeniton horoskooppi – Heinäkuu 2025

Oinas
Heinäkuu tuo uusia alkuja – ja ehkä uuden gluteenittoman kauraleivän, joka ei maistu pahlilta. Ihmeitä tapahtuu.

Härkä
Rakastat ruokaa ja turvalisuutta. Onneksi pakastimessasi on varmuusvarasto gluteenittomia muffineja. Ja kyllä, saat syödä ne kaikki itse.

Kaksoiset
Ystäväsi kutsuvat grilliin. Ota omat eväät – ja muistuta taas kerran, että "vähän

vehnää" on El. Harjoittele hymyilevää kieltäytymistä peilin edessä.

Rapu
Tunnekuuhuja on luvassa – varsinkin kun löydät gluteenittoman pizzan, joka ei ole litteä suru. Jaa ilosi (mutta et pizzaasi).

Leijona
Olet kesän kuningas – ja se näkyy jopa salaatissa, jonka kokosit kuin mestarikokki. Muut voivat ihailla. Sinä voit syödä.

Neitsyt
Tarkistat tuoteselosteet nopeammin kuin salapoliisi. Se pelastaa sinut tällä viikolla yhdeltä hämärältä majoneesilta. Hyvä sinä!

Vaaka
Tasapainon ystävänä punnitset: kannattaako ottaa omat eväät rannalle vai luottaa kahvilan "gluteenittomaan piirakkaan"? Spoiler: ota eväät.

Skorpioni
Et luota kehenkään, joka sanoo "tässä ei ole gluteen-

ia, kai". Oikein. Tee omat leipäsi ja muista: varmuus ennen vatsakipua.

Jousimies
Rakastat matkustamista, mutta epäilyttävät buffetit hermostuttavat. Pidä mukana gluteeniton välipalapatukka – ja annos seikkailumielitä.

Kauris
Suunnittelet kaiken tarkkaan, myös lomamenuusi. Se kannattaa, sillä säästyt koko heinäkuun vatsavaivoilta. Muut pyytävät reseptejasi. Et jaa niitä.

Vesimies
Keksit kesän aikana uuden gluteenittoman reseptin – ja se on oikeasti hyvä. Ehkä vallankumouksellinen. Saat vahingossa keksiä leivän uudelleen.

Kalat
Herkkä mieli ja herkkä vatsa kohtaavat. Onneksi heinäkuussa on mansikoita – ja gluteenittomia keksejä, jotka lohduttavat ilman seurauksia.